

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA RAČUNALNIŠTVO IN INFORMATIKO

Peter Lamut

Primerjava dveh strategij dinamične replikacije

DIPLOMSKO DELO NA UNIVERZITETNEM ŠTUDIJU
RAČUNALNIŠTVA IN INFORMATIKE

Ljubljana, 2014

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA RAČUNALNIŠTVO IN INFORMATIKO

Peter Lamut

Primerjava dveh strategij dinamične replikacije

DIPLOMSKO DELO NA UNIVERZITETNEM ŠTUDIJU
RAČUNALNIŠTVA IN INFORMATIKE

MENTOR: doc. dr. Boštjan Slivnik

Ljubljana, 2014

Rezultati diplomskega dela so intelektualna lastnina avtorja in Fakultete za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani. Za objavlanje ali izkoriščanje rezultatov diplomskega dela je potrebno pisno soglasje avtorja, Fakultete za računalništvo in informatiko ter mentorja.

Besedilo je oblikovano z urejevalnikom besedil \LaTeX .

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Spodaj podpisani Peter Lamut, z vpisno številko **63000200**, sem avtor diplomskega dela z naslovom:

Primerjava dveh strategij dinamične replikacije

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- sem diplomsko delo izdelal samostojno pod mentorstvom doc. dr. Boštjana Slivnika,
- so elektronska oblika diplomskega dela, naslov (slov., angl.), povzetek (slov., angl.) ter ključne besede (slov., angl.) identični s tiskano obliko diplomskega dela,
- soglašam z javno objavo elektronske oblike diplomskega dela v zbirki "Dela FRI".

V Ljubljani, dne 27. junija 2014

Podpis avtorja:

Rad bi se zahvalil mentorju doc. dr. Boštjanu Slivniku za vse koristne nasvete in usmerjanje pri izdelavi diplomskega dela.

Zahvaljujem se teti Veri, ki je diplomsko delo lektorirala in povzetek prevedla v angleški jezik.

Prav tako se zahvaljujem svoji dragi Janji za vso moralno podporo med pisanjem diplome.

Na koncu pa bi se rad zahvalil tudi prijateljema Darku Mariču in Anžetu Šuštarju, ki pri izdelavi diplomskega dela sicer nista pomagala popolnoma nič, se jima je pa zdelo zabavno, da bi bila kljub temu omenjena. ;-)

(Peter Lamut, junij 2014)

Kazalo

Povzetek

Abstract

1	Uvod	1
1.1	Splošno o podatkovnih omrežjih	1
1.2	Replikacija podatkov	1
1.2.1	Statična replikacija	2
1.2.2	Dinamična replikacija	2
1.3	Strategija hitrega širjenja	2
1.3.1	Strategija zamenjave LRU	3
1.3.2	Strategija zamenjave LFU	4
1.4	Trditve v člankih: izboljšava strategije Fast Spread	4
2	Primerjava strategij iz člankov	9
2.1	Opis strategij zamenjave	9
2.1.1	Strategija EFS	10
2.1.2	Strategija MFS	13
2.2	Implementacija diskretne simulacije	15
2.2.1	Vrste dogodkov v simulaciji	17
2.3	Meritve	19
2.3.1	Priprava simulacije	19
2.3.2	Rezultati simulacij	20

3	Kritična presoja člankov	25
3.1	Sum recikliranja	25
3.2	Neujemanje rezultatov	26
3.2.1	Slabosti metrik v strategiji EFS	27
3.2.2	Slabosti metrik v strategiji MFS	29
3.3	Nejasnosti in druge napake v člankih	30
3.3.1	Pomanjkljiv opis posameznih delov simulacije	31
3.3.2	Pomanjkljivosti v opisu strategij (psevdokoda)	32
3.3.3	Vprašljiva zasnova simulacije	34
4	Sklepne ugotovitve	37
	Priloga A Podatki o izvedeni simulaciji	41
	Priloga B Tabela z rezultati simulacije	45
	Literatura	47

Povzetek

Podatkovno omrežje je množica med seboj povezanih računalnikov na različnih geografskih lokacijah, katerega cilj je razpoložljivost podatkov in odpornost na napake. Z izbiro ustrezne replikacijske strategije želimo doseči takšno razporeditev datotek v omrežju, da je njegovo delovanje čim boljše (z vidika odzivnih časov in porabljene pasovne širine). V diplomskem delu sta obravnavana dva znanstvena članka istih avtorjev, v katerih predlagajo izboljšave dinamične replikacijske strategije *Fast Spread*, vendar pa njihovih rezultatov ni bilo možno ponoviti. Poleg tega se je zaradi velike medsebojne podobnosti člankov pojavil tudi resen sum recikliranja le-teh. Diplomsko delo v uvodu najprej predstavi podatkovna omrežja s teoretičnega vidika, nato opiše, kako je potekalo testiranje v člankih predlaganih strategij, v nadaljevanju pa potem podrobno obravnava vse ugotovljene pomanjkljivosti člankov, vključno z njuno (pre)veliko podobnostjo.

Ključne besede

podatkovno omrežje, dinamična replikacija, Fast Spread, odzivni čas, porabljena pasovna širina, diskretna simulacija

Abstract

A data grid is a set of mutually connected computers at geographically different sites, whose aim is to achieve a good availability of the data and a resistance to errors. By choosing an adequate replication strategy one wants to achieve such an arrangement of the files in the grid that the performance thereof is as good as possible (with regard to the response time and to the bandwidth used). The diploma thesis deals with two scientific papers of the same authors, wherein they suggest improvements of the dynamic replication strategy Fast Spread, yet it has not been possible to repeat their results. Additionally, the great similarity of the papers gives rise to a strong suspicion of autoplagerism. In the introduction of the diploma thesis, data grids are presented from a theoretical point of view, then it is described how the testing of the strategies suggested in the papers took place and, subsequently, all established defects of the papers including their (too) great similarity are dealt with.

Keywords

data grid, dynamic replication, Fast Spread, response time, bandwidth used, discrete event simulation

Poglavje 1

Uvod

1.1 Splošno o podatkovnih omrežjih

Podatkovno omrežje (angl. *Data Grid*) je množica med seboj povezanih računalnikov na različnih geografskih lokacijah, ki uporabnikom omogočajo nalaganje, hranjenje in medsebojno izmenjavanje datotek [3]. Glavna cilja takšnega omrežja sta čim nižji odzivni čas na zahteve za podatke in odpornost na morebitne motnje v delovanju posameznih vozlišč (visoka razpoložljivost) [3].

1.2 Replikacija podatkov

Ko uporabnik podatkovnega omrežja pošlje zahtevek za prejem neke datoteke ali skupine datotek, se lahko pri prenašanju podatkov od glavnega strežnika do odjemalca porabi veliko pasovne širine. Poleg tega je lahko tudi čas, potreben za prenos, dolg. Zaradi tega je morda smiselno za posamezno datoteko ustvariti več njenih kopij na različnih lokacijah v omrežju. Tovrstne kopije datotek imenujemo *replike*.

Cilj ustvarjanja replik je zmanjšati porabo pasovne širine in izboljšati odzivne čase podatkovnega omrežja [7]. Če je neka replika na voljo tudi lokalno (bliže uporabniku, ki jo zahteva), je namreč ni potrebno vsakič znova

prenašati s strežnika, temveč se preprosto uporabi lokalna kopija.

Posamezna vozlišča (računalniki) v omrežju praviloma nimajo dovolj prostora, da bi hranila vse replike naenkrat. Zaradi te omejitve je potrebna strategija, na podlagi katere se odločimo, katere replike bomo hranili na katerih vozliščih — seveda tako, da bodo zadani cilji podatkovnega omrežja čim bolje izpolnjeni.

Replikacijske strategije ločimo v dve skupini, in sicer poznamo *statično replikacijo* in *dinamično replikacijo*.

1.2.1 Statična replikacija

Pri statični replikaciji za vsako posamezno vozlišče že vnaprej določimo, katere replike bodo shranjene na njem. Problem, kako replike čim bolje razporediti po omrežju, lahko obravnavamo kot statičen optimizacijski problem. Zanj se sicer izkaže, da je tako NP-težek kot tudi neaproksimativen [4].

1.2.2 Dinamična replikacija

Pri dinamični replikaciji se vsako vozlišče avtonomno odloča, katere replike bo hranilo, pri čemer se lahko množica shranjenih replik na posameznem vozlišču skozi čas spreminja. Če vozlišče na podlagi neke metrike oceni, da je pravkar zahtevana replika zanj bolj pomembna od ene ali več obstoječih shranjenih replik, lahko te izbriše in namesto njih shrani novo repliko.

Dinamična replikacija je v splošnem boljša od statične, saj se lahko omrežje samodejno prilagaja morebitnim spremembam v vzorcih uporabe omrežja. Poznamo veliko različnih dinamičnih replikacijskih strategij, pri čemer je ena izmed najbolj učinkovitih strategija *Fast Spread* [7].

1.3 Strategija hitrega širjenja

Strategija hitrega širjenja (angl. *Fast Spread*) se uporablja v hierarhično urejenih podatkovnih omrežjih. Na vrhu hierarhije je glavni strežnik, ki ima

dovolj prostora, da vedno hrani vse replike, ki obstajajo v omrežju. V primerjavi z njim je prostor na vseh ostalih vozliščih relativno majhen, tako da lahko slednja naenkrat hranijo zgolj omejeno podmnožico replik. Vozlišča so lahko poljubno povezana med seboj in ni nujno, da ima vsako izmed njih neposredno povezavo z glavnim strežnikom — z njim so lahko povezana tudi zgolj posredno preko drugih vozlišč.

Za vsako vozlišče v omrežju obstaja najkrajša pot do strežnika in vsako izmed njih ve, katero vozlišče je njegov starš na tej poti. Kadar vozlišče prejme zahtevek za določeno repliko in te nima shranjene lokalno, zahtevek posreduje svojemu staršu, ta pa lahko isti zahtevek posreduje še naprej navzgor po hierarhiji, dokler ga ne prejme vozlišče, ki repliko ima. Če ne prej, se to zgodi takrat, ko zahtevek prispe do glavnega strežnika.

Prvo vozlišče v verigi, ki najde zahtevano repliko pri sebi, le-to pošlje vozlišču, ki jo je od njega zahtevalo. Slednje jo nato posreduje še naprej navzdol po hierarhiji, dokler replika ne prispe do vozlišča, ki je poslalo prvotni zahtevek zanjo. Pri tem vsako izmed vozlišč na poti repliko tudi lokalno shrani.

Če določeno vozlišče nima dovolj prostora, da bi shranilo repliko, mora predhodno izbrisati eno ali več obstoječih replik. Katere izmed njih bodo zamenjane z novo repliko, je odvisno od tega, katero strategijo zamenjave uporablja vozlišče. Poznamo veliko različnih strategij, izmed njih pa bom opisal dve, ki so jih avtorji člankov uporabili za primerjavo s strategijama, ki so ju predlagali sami.

1.3.1 Strategija zamenjave LRU

Pri strategiji *LRU* (*“Least Recently Used”*) vozlišče zamenja tisto repliko (ali skupino replik), pri kateri je preteklo največ časa od prejema zadnjega zahtevka zanjo — torej tisto, ki najdlje časa ni bila uporabljena.

1.3.2 Strategija zamenjave LFU

Pri strategiji *LFU* (*“Least Frequently Used”*) vozlišče zamenja tisto repliko (ali skupino replik), ki je bila v preteklosti najmanjkrat zahtevana. Strategija torej upošteva vse pretekle zahteve za posamezno repliko in ne zgolj zadnjega, kot je to pri strategiji *LRU*.

1.4 Trditev v člankih: izboljšava strategije Fast Spread

Leta 2011 in 2012 sta bila v dveh različnih strokovnih revijah objavljena dva članka istih avtorjev [1, 2], v katerih so predstavili dve novi strategiji zamenjave, ki naj bi po njihovih trditvah dosegali veliko boljše rezultate od strategij *LRU* in *LFU*. Strategiji so poimenovali *EFS* (*“Enhanced Fast Spread”*) [1] in *MFS* (*“Modified Fast Spread”*) [2].

Članka sta si med seboj že na prvi pogled zelo podobna. Oba imata identično strukturo (identične naslove posameznih delov članka), vsebujeta številne identične odseke besedila, identične diagrame in tudi opisa obeh strategij v psevdokodi sta v veliki meri enaka. Na podlagi naštetega se je pojavil resen sum na recikliranje člankov. Kot primer sta na slikah 1.1 in 1.2 prikazana izseka iz obeh člankov, iz katerih je razvidno, da članka vsebujeta isti diagram strukture omrežja.

V okviru diplomskega dela sem z implementacijo strategij, opisanih v člankih, želel doseči predvsem naslednje cilje:

1. Preveriti rezultate, ki so jih dosegli avtorji člankov.
2. Neposredno primerjati strategiji iz člankov [1] in [2] med seboj. V obeh člankih namreč avtorji v njih opisani strategiji primerjajo zgolj s strategijama *LRU* in *LFU*, medsebojne primerjave pa v novejšem izmed njiju [2] niso naredili.

3. Na podlagi primerjave obeh opisanih strategij ugotoviti, ali med član-
koma sploh obstaja kakšna bistvena vsebinska razlika.

of requests in addition to the last time the replica was requested give an indication of the probability of requesting the replica again.

The rest of this paper is organized as follows. Section 2 describes the underlying network structure. Section 3 presents the new proposed strategy. Section 4 describes the metrics for measuring the performance of the strategies. Section 5 explains how the simulation is configured. Section 6 discusses the simulation results. Section 7 concludes the paper and describes future directions.

2. Network structure

The network structure consists of a Server node and a number of Client nodes that interact with each other. The Server node is the node with the main storage which contains all the data in the Data Grid. On the other hand, Client nodes are the nodes that issue requests. Each Client node has a storage that is small compared with that of a Server

3. EFS strategy

As mentioned in the introduction section, Fast Spread strategy stores a replica of the file at each node along its path to the requester. If the nodes' storage is full and there is no space for storing the replica, a group of replicas needs to be removed from the storage in order to store the new replica. But what if that group of replicas that are to be removed are more important than the new replica? Fast Spread strategy does not take this into account and replaces that group with the new replica even if it is more important than the new replica.

On the other hand, the EFS takes this into consideration and replaces that group only if the value of that group is smaller than the value of the requested replica. The calculation of a group value (GV) is shown in (1), while the calculation of replica value (RV) is shown in (2). For a given node, the replica with the smallest RV is the least important replica, while the replica with the largest RV is the most important one. In the calculation of RV and GV, four

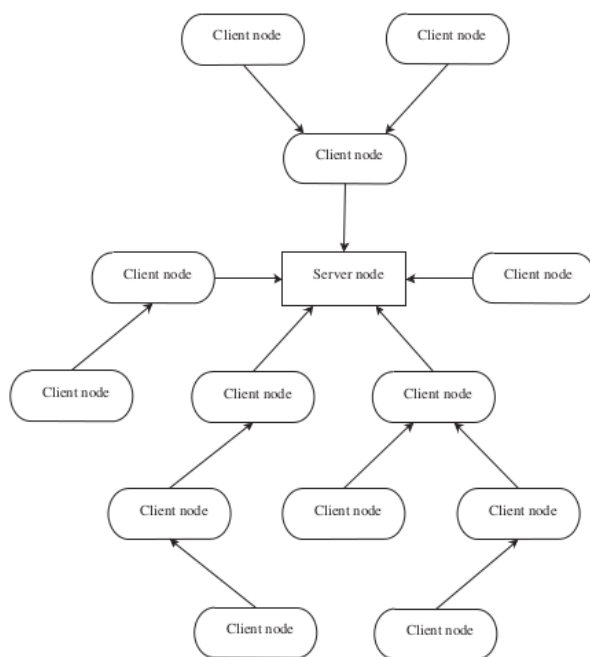
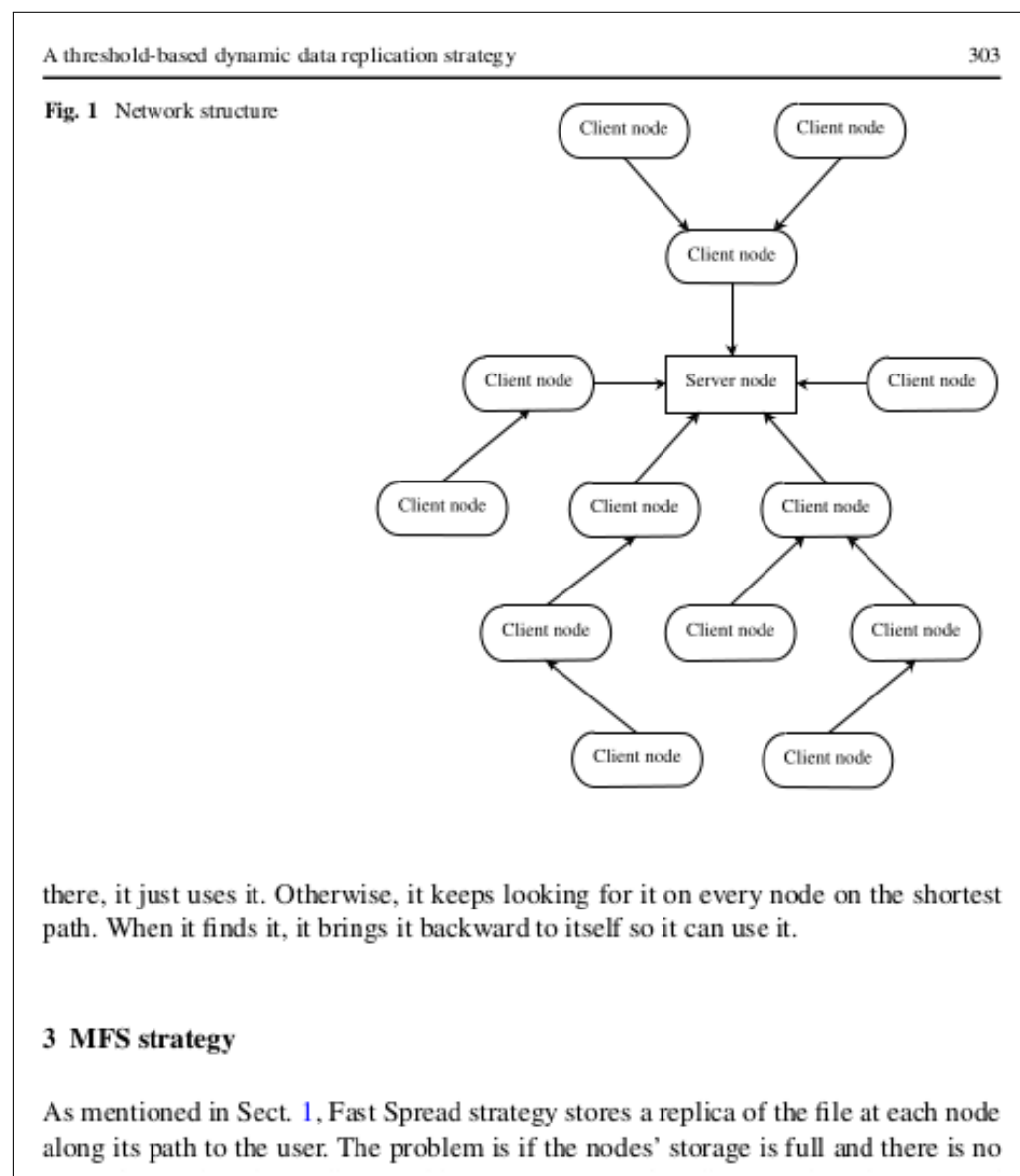

Fig. 1. Network structure.

Slika 1.1: Izsek iz članka [1].

Slika 1.2: Izsek iz članka [2].

Poglavje 2

Primerjava strategij iz člankov

2.1 Opis strategij zamenjave

Kot je že bilo omenjeno v razdelku 1.3, strategija Fast Spread shrani zahtevano repliko na vsakem vozlišču na poti od vozlišča, kjer je bila zahtevana replika najdena, do vozlišča, ki je repliko prvotno zahtevalo. Če določeno vozlišče nima dovolj razpoložljivega prostora, da bi zahtevano repliko shranilo, mora najprej izbrisati eno ali več obstoječih replik.

Avtorji člankov opozarjajo, da je lahko skupina replik, ki jih je potrebno izbrisati, pomembnejša od nove replike. Izpostavljajo, da strategija Fast Spread tega ne upošteva in da zamenjavo skupine obstoječih replik z novo repliko vedno izvede ne glede na morebitno večjo vrednost skupine replik [1, 2].

Avtorji v obeh člankih predlagajo nekoliko spremenjeni različici strategije Fast Spread, pri katerih se zamenjava izvede le v primerih, ko je vrednost skupine replik strogo manjša od vrednosti nove replike. Strategiji pri tem za ocenjevanje vrednosti (skupin) replik uporabljata metrike, opisane v nadaljevanju.

2.1.1 Strategija EFS

Strategija EFS je opisana v članku [1]. Njena psevdokoda je prikazana na sliki psevdokoda 1, pri čemer je pomen posameznih spremenljivk pojasnjen v tabeli 2.1.

Kadar neko vozlišče prejme zahtevano repliko, za shranitev katere nima dovolj nezasedenega prostora (vrstica 10), pogleda, koliko obstoječih replik bi zaradi tega morale predhodno izbrisati. Sprehodi se skozi seznam *ReplicaList*, dokler vsota velikosti obiskanih replik in velikosti nezasedenega prostora ne doseže (ali preseže) velikosti nove replike (vrstice 11–17). Vse obiskane replike nato implicitno tvorijo skupino replik, ki bodo potencialno izbrisane.

Vozlišče v nadaljevanju izračuna vrednosti nove replike in skupine replik (vrstici 18 in 19) ter ju med seboj primerja. Če je vrednost skupine manjša (vrstica 20), vozlišče izbriše vse replike iz skupine in njihove statistike ter jih nadomesti z novo repliko (vrstice 21–24).

Strategija EFS pri ocenjevanju vrednosti replik upošteva naslednje štiri stvari:

- število zahtevkov za repliko,
- pogostost zahtevkov,
- velikost replike,
- čas od zadnjega zahtevka za repliko.

Število zahtevkov, njihova pogostost in čas od zadnjega zahtevka so pomembni dejavniki, saj z njihovo pomočjo lahko ocenimo verjetnost, da bo replika v prihodnosti ponovno zahtevana. Ker imajo vozlišča omejen prostor za shranjevanje, je pomembna tudi velikost replik.

Iz vrstice 19 psevdokode 1 lahko razberemo formulo za izračun vrednosti posamezne replike:

$$RV = \frac{NORRR}{SRR} + \frac{NORRRFSTI}{FSTI} + \frac{1}{CT - LRTRR} \quad (2.1)$$

Pomen posameznih spremenljivk je pojasnjen v tabeli 2.1.

```

1 Initialize SOS to 0;
2 if RR exists on RN then
3   | Use RR;
4 else
5   for  $i = 2$  to NSPList.size do
6     if RR exists on NSPList(i) then
7       for  $j = \text{NSPList}(i - 1)$  to 1 do
8         if  $CNFSS \geq RR.Size$  then
9           | Copy RR;
10        else
11          for  $x = 1$  to ReplicaList.size do
12            if  $SOS + CNFSS < RR.Size$  then
13              |  $SOS = SOS + SizeList(x)$ ;
14            else
15              | Break;
16            end
17          end
18
19          
$$GV = \frac{\sum_{y=1}^{x-1} NORList(y)}{\sum_{y=1}^{x-1} SizeList(y)} + \frac{\sum_{y=1}^{x-1} NORFSTIList(y)}{FSTI} + \frac{1}{CT - \frac{\sum_{y=1}^{x-1} LRTLlist(y)}{x-1}}$$

20
21          
$$RV_{RR} = \frac{NORRR}{SRR} + \frac{NORRRFSTI}{FSTI} + \frac{1}{CT-LRTRR}$$

22
23          if  $GV < RV_{RR}$  then
24            for  $y = 1$  to  $x - 1$  do
25              | Delete ReplicaList(y), NORList(y),
26                SizeList(y), NORFSTIList(y), LRTLlist(y);
27            end
28            Copy RR;
29          end
30        end
31      end
32    end
33  end
34 end

```

Psevdokoda 1: Strategija EFS. Vir: [1].

Spremenljivka	Pomen
<i>RR</i>	zahtevana replika
<i>RN</i>	vozlišče, ki zahteva repliko
<i>CNFSS</i>	velikost nezasedenega prostora na trenutno opazovanem vozlišču
<i>FSTI</i>	frekvenčnospecifičen časovni interval (največja starost zahtevkov, do katere jih še štejemo kot zahtevke iz bližnje preteklosti)
<i>NORRR</i>	število zahtevkov za <i>RR</i>
<i>SRR</i>	velikost <i>RR</i>
<i>NORRRFSTI</i>	število zahtevkov za zahtevano repliko v <i>FSTI</i>
<i>CT</i>	trenutni čas
<i>LRTRR</i>	čas zadnjega zahtevka za zahtevano repliko
<i>SOS</i>	spremenljivka, ki predstavlja vsoto velikosti skupine replik na trenutno opazovanem vozlišču
<i>NSPList</i>	seznam vozlišč na najkrajši poti od <i>RN</i> do glavnega strežnika
<i>ReplicaList</i>	seznam obstoječih replik na trenutno opazovanem vozlišču, urejenih po naraščajočem vrstnem redu glede na njihovo vrednost <i>RV</i> . Če ima več replik enako vrednost <i>RV</i> , so med seboj urejene naključno.
<i>NORList</i>	seznam, ki vsebuje vrednosti, kolikokrat je istoležne replike s seznama <i>ReplicaList</i> zahtevalo trenutno opazovano vozlišče.
<i>SizeList</i>	seznam, ki vsebuje velikosti istoležnih replik s seznama <i>ReplicaList</i>
<i>NORFSTIList</i>	seznam, ki vsebuje vrednosti, kolikokrat je istoležne replike s seznama <i>ReplicaList</i> v intervalu <i>FSTI</i> zahtevalo trenutno opazovano vozlišče
<i>LRTLlist</i>	seznam, ki vsebuje čase zadnjega zahtevka za istoležne replike s seznama <i>ReplicaList</i>

Tabela 2.1: Pomen spremenljivk v psevdokodi strategije EFS. Vir: [1].

Iz prvega in drugega člena enačbe (2.1) je razvidno, da imajo višjo vrednost tiste replike, ki so bile večkrat zahtevane (večje število zahtevkov), pri čemer drugi člen upošteva zgolj zahtevke iz nedavne zgodovine, torej znotraj intervala FSTI, ki jih dodatno normira z velikostjo tega intervala. Iz prvega člena je tudi razvidno, da je vrednost replik obratno sorazmerna z njihovo velikostjo. Večje replike so vrednotene nižje, saj zasedajo več prostora na vozlišču. Zadnji člen daje višjo vrednost replikam, katerih čas od njihovega zadnjega zahtevka je manjši.

Podobno kot vrednost posamezne replike se izračuna tudi vrednost skupine replik, in sicer po formuli iz vrstice 18 v psevdokodi 1:

$$GV = \frac{\sum_{y=1}^{x-1} NORList(y)}{\sum_{y=1}^{x-1} SizeList(y)} + \frac{\sum_{y=1}^{x-1} NORFSTIList(y)}{FSTI} + \frac{1}{CT - \frac{\sum_{y=1}^{x-1} LRTLList(y)}{x-1}} \quad (2.2)$$

Pomen posameznih spremenljivk pojasnjen v tabeli 2.1.

Enačbi (2.1) in (2.2) sta vsebinsko gledano pravzaprav enaki. Edina razlika je, da so posamezni členi iz enačbe (2.1) v enačbi (2.2) namesto za posamezno repliko izračunani na ravni celotne skupine replik. Tako je med drugim v prvem členu enačbe (2.2) izračunano razmerje med skupnim številom zahtevkov in skupno velikostjo *vseh replik* iz skupine, v tretjem členu pa je uporabljen *povprečen čas* od zadnjega zahtevka za posamezno repliko v skupini.

2.1.2 Strategija MFS

Strategija MFS je opisana v članku [2]. Njena psevdokoda je prikazana na sliki psevdokoda 2 in razvidno je, da je v konceptu skoraj popolnoma enaka strategiji EFS. Od nje se razlikuje zgolj v formulah za izračun vrednosti replike in vrednosti skupine replik ter v vrstnem redu, po katerem so replike urejene v seznamu *ReplicaList*.

Vrednost replike se izračuna po naslednji formuli iz vrstice 11 v psevdokodi 2:

$$PNOR = NOR \times \frac{RR.Size - CNFSS}{RR.Size} \quad (2.3)$$

Pomen posameznih spremenljivk je pojasnjen v tabeli 2.2.

Vrednost replike je PNOR (“delno število zahtevkov”). Izračuna se kot skupno število zahtevkov za repliko (NOR), prilagojeno za korekcijski faktor. Slednji je odvisen od razmerja med velikostjo replike in velikostjo nezasedenega prostora na vozlišču. V robnem primeru, ko je ves razpoložljiv prostor na vozlišču zaseden (CNFSS je enak 0), sta vrednosti PNOR in NOR enaki.

PNOR ni nikoli negativno število. Ulomek v enačbi (2.3) je namreč vedno pozitiven, saj je tudi njegov imenovalec pozitiven — velikost replike *RR.Size* je namreč strogo večja od velikosti nezasedenega prostora *CNFSS*. Če bi bilo obratno, bi namreč vozlišče repliko takoj shranilo in niti ne bi šlo računati njene vrednosti, kar je razvidno iz vrstic 8 in 9 psevdokode 2.

Vrednost skupine replik se izračuna po formuli, ki se nahaja na levi strani neenakosti v vrstici 19:

$$\sum_{y=1}^{x-1} NORList(y) \quad (2.4)$$

Pomen posameznih spremenljivk je pojasnjen v tabeli 2.2.

Formula (2.4) je zelo enostavna, saj zgolj sešteje število zahtevkov (NOR) za vse replike, ki sestavljajo skupino.

Kot že omenjeno, se strategija MFS od strategije EFS nekoliko razlikuje tudi v tem, iz katerih replik vozlišče sestavi skupino replik, ki bodo morda zamenjane. Razlog za to je različna urejenost replik v seznamu *ReplicaList*. Medtem ko strategija EFS replike uredi glede na njihovo vrednost (RV), jih strategija MFS uredi glede na število zahtevkov zanje, v primeru enakih vrednosti pa še dodatno glede na njihovo velikost. Urejenost seznama *ReplicaList* je sicer opisana tudi v tabelah 2.1 oziroma 2.2.

```

1 Initialize SOS to 0;
2 if RR exists on RN then
3   | Use RR;
4 else
5   for  $i = 2$  to NSPList.size do
6     if RR exists on NSPList(i) then
7       for  $j = \text{NSPList}(i - 1)$  to 1 do
8         if  $\text{CNFSS} \geq \text{RR.Size}$  then
9           | Copy RR;
10        else
11           $\text{PNOR} = \text{NOR} \times \frac{\text{RR.Size} - \text{CNFSS}}{\text{RR.Size}}$ 
12          for  $x = 1$  to ReplicaList.size do
13            if  $\text{SOS} < \text{RR.Size} - \text{CNFSS}$  then
14              |  $\text{SOS} = \text{SOS} + \text{SizeList}(x)$ ;
15            else
16              | Break;
17            end
18          end
19          if  $\sum_{y=1}^{x-1} \text{NORList}(y) < \text{PNOR}$  then
20            for  $y = 1$  to  $x - 1$  do
21              | Delete ReplicaList(y), SizeList(y), NORList(y);
22            end
23            Copy RR;
24          end
25        end
26      end
27    end
28  end
29 end

```

Psevdokoda 2: Strategija MFS. Vir: [2].

2.2 Implementacija diskretne simulacije

Za preizkus strategij, opisanih v člankih, sem v programskem jeziku Python (različica 3.3) napisal diskretno simulacijo. S poganjanjem slednje z različnimi parametri sem lahko primerjal, kako se obnesejo posamezne strategije zamenjave. Glavni sestavni deli simulacije so vozlišča, replike, dogodki v

Spremenljivka	Pomen
<i>RR</i>	zahtevana replika
<i>RN</i>	vozlišče, ki zahteva repliko
<i>CNFSS</i>	velikost nezasedenega prostora na trenutno opazovanem vozlišču
<i>NOR</i>	število zahtevkov za <i>RR</i>
<i>PNOR</i>	delno število zahtevkov za <i>RR</i>
<i>SOS</i>	spremenljivka, ki predstavlja vsoto velikosti skupine replik na trenutno opazovanem vozlišču
<i>NSPList</i>	seznam vozlišč na najkrajši poti od <i>RN</i> do glavnega strežnika
<i>ReplicaList</i>	seznam obstoječih replik na trenutno opazovanem vozlišču, urejenih po naraščajočem vrstnem redu glede na njihovo vrednost <i>NOR</i> . Če ima več replik enako vrednost <i>NOR</i> , so med seboj urejene v padajočem vrstnem redu glede na njihovo velikost. Če so tudi velikosti enake, je medsebojni vrstni red teh replik naključen.
<i>SizeList</i>	seznam, ki vsebuje velikosti istoležnih replik s seznama <i>ReplicaList</i>
<i>NORList</i>	seznam, ki vsebuje vrednosti, kolikokrat je istoležne replike s seznama <i>ReplicaList</i> zahtevalo trenutno opazovano vozlišče.

Tabela 2.2: Pomen spremenljivk v psevdokodi strategije MFS. Vir: [2].

simulaciji in samo izvajalno okolje simulacije [6].

Topologija podatkovnega omrežja, ki sem jo uporabil, je polni graf, saj so takšno topologijo izbrali tudi avtorji člankov [1, 2]. Povezave med vsakim parom vozlišč so simetrične, njihove dolžine pa se v fazi inicializacije simulacije naključno določijo. V isti fazi se generirajo tudi replike naključnih velikosti.

Ko so dolžine povezav med vozlišči določene, se na grafu, ki predstavlja podatkovno omrežje, izvede algoritem Dijkstra, ki poišče najkrajše poti med glavnim strežnikom in vsemi ostalimi vozlišči. Po izvedbi algoritma vsakemu vozlišču določimo, kdo je njegov starš na najkrajši poti do glavnega strežnika. Slednji je pri tem seveda izjema, saj se nahaja povsem na vrhu hierarhije in zato starša nima.

Med izvajanjem simulacije je vsako vozlišče avtonomno in se samo odloča, katere replike bo hranilo pri sebi, pri čemer sledi vnaprej določeni strategiji zamenjave. V posamezni izvedbi simulacije vsa vozlišča uporabljajo enako strategijo in je med izvajanjem ne spreminjajo.

2.2.1 Vrste dogodkov v simulaciji

V okviru simulacije so definirane naslednje štiri vrste dogodkov, ki se lahko pojavijo v njej:

- **Pošlji zahtevek za repliko:** Vozlišče svojemu staršu pošlje zahtevek za repliko, ki je samo nima. Posledično se za starša po določeni zakasnitvi sproži dogodek *prejmi zahtevek za repliko*.
- **Prejmi zahtevek za repliko:** Vozlišče prejme zahtevek za določeno repliko od enega izmed svojih sinov. Če repliko ima, sproži dogodek *pošlji repliko*, sicer pa posreduje zahtevek za isto repliko naprej svojemu staršu in s tem sproži dogodek *pošlji zahtevek za repliko*.

Če vir zahtevka ni določen, to označuje, da je zahtevek ustvarilo kar vozlišče samo. Če zahtevano repliko že ima pri sebi, jo enostavno uporabi in se v simulaciji zaradi tega ne zgodi nič, sicer pa repliko zahteva od svojega starša.

- **Pošlji repliko:** Vozlišče začne pošiljati repliko tja, od koder je bila od njega zahtevana. Po določeni zakasnitvi se sproži ustrezen dogodek *prejmi repliko*.
- **Prejmi repliko:** Replika prispe do vozlišča, ki je poslalo zahtevek zanj. Če je vozlišče repliko zahtevalo zato, ker jo je predhodno od njega zahtevalo neko drugo vozlišče, jo temu vozlišču posreduje naprej. V tem primeru se sproži nov dogodek *pošlji repliko*.

Pri dogodku *prejmi zahtevek za repliko* je potrebno omeniti, da se lahko pojavi tudi takrat, ko je vozlišče isto repliko že zahtevalo in trenutno čaka, da jo prejme od starša. Ne glede na to vozlišče tudi v tem primeru staršu pošlje nov zahtevek za isto repliko. Strategiji 1 in 2 namreč ne predvidevata, da vozlišče vodi seznam replik, na prejem katerih že čaka, temveč se vozlišče odloča zgolj na podlagi tega, ali v določenem trenutku zahtevano repliko ima pri sebi ali ne.

Med izvajanjem simulacije posamezna vozlišča naključno in neodvisno drugo od drugega sprožajo nove zahteveke za replike. Vse skupaj poteka v izvajalnem okolju simulacije, ki skrbi za generiranje teh naključnih dogodkov, za pravilno razporejanje dogodkov v časovni vrsti, za procesiranje dogodkov, ko pridejo na vrsto, in za beleženje različnih statistik.

Izvajalno okolje skrbi tudi za pravilne zakasnitve dogodkov, ki so že uvrščeni v časovno vrsto, kadar je to potrebno. Primer tega je dogodek *pošlji repliko*, ki povzroči, da se trajanje prenosov replik, ki jih vozlišče že pošilja, podaljša. Replike se namreč pošiljajo sočasno in si enakomerno delijo pasovno širino, ki je vozlišču na voljo. Posledično mora izvajalno okolje ob začetku pošiljanja nove replike ustrezno zakasniti vse dogodke tipa *prejmi repliko*, na katere to vpliva.

Metrika	Opombe
$M_1 = TRT \times C_1$	TRT : skupen odzivni čas, C_1 : konstanta
$M_2 = TBC \times C_2$	TBC : skupna porabljena pasovna širina, C_2 : konstanta

Tabela 2.3: Metriki za ocenjevanje uspešnosti strategij. Vir: [1, 2].

2.3 Meritve

2.3.1 Priprava simulacije

Simulacijo sem pripravil na enak način, kot je opisan v obeh člankih, in v njej med seboj primerjal štiri strategije zamenjave — LRU, LFU, EFS in MFS. Za ocenjevanje strategij sem uporabil predlagani metriki, in sicer skupen odzivni čas in skupno porabo pasovne širine (tabela 2.3.1). Dobra strategija obe metriki minimizira.

Odzivni čas je definiran kot čas, ki preteče od trenutka, ko vozlišče pošlje zahtevek za repliko, do trenutka, ko zahtevano repliko prejme. Pri tem predpostavimo, da je čas, potreben za obdelovanje zahtevka in morebitno zamenjavo replik, zanemarljivo majhen. Če ima vozlišče zeleno repliko že pri sebi, je odzivni čas enak nič.

Porabljena pasovna širina je količina podatkov, ki jih je potrebno prenesti takrat, kadar vozlišče zahteva repliko, ki je nima shranjene lokalno. Pri tem se šteje, da je ta količina kar enaka velikosti zahtevane replike.

Ker sta pričakovani vsoti vseh odzivnih časov in velikosti vseh prenesenih replik zelo veliki, sta obe metriki pomnoženi s konstantama C_1 in C_2 , ki zmanjšata njuni vrednosti. Vrednost obeh konstant je nastavljena na 0,001.

Replike so kategorizirane v skupine, in sicer tako, da je v vsaki skupini enako število replik in da vsaka replika pripada zgolj eni skupini.¹ Število vseh skupin je deset, tako da vsaka izmed njih vsebuje 10 % replik.

Vsako vozlišče ima svojo t. i. *najbolj zeleno skupino* (MWG). Verjetnost,

¹Kategorizacija replik v skupine ni v nobeni povezavi s tisto skupino replik, ki jo določeno vozlišče tvori vsakokrat, ko se med izvajanjem simulacije odloča, katere replike bo morda zamenjalo z novo repliko.

da vozlišče zahteva določeno repliko, ki pripada njegovi skupini MWG, je višja od verjetnosti, da zahteva določeno drugo repliko, ki pripada eni izmed ostalih skupin. To je namreč boljši približek situacijam v praksi, kjer se dostikrat zgodi, da se določena podmnožica podatkov (replik) v primerjavi z ostalimi podatki veliko bolj pogosto uporablja [1, 2].

Strategije sem med seboj primerjal v treh različnih scenarijih:

- **Scenarij 1:** Vozlišče zahteva vse replike z enako verjetnostjo. To pomeni, da je verjetnost, da zahteva repliko iz svoje skupine MWG, zgolj 0,10 — torej enaka, kot verjetnost za katerokoli drugo skupino replik.
- **Scenarij 2:** Vozlišče zahteva eno izmed replik iz svoje skupine MWG z verjetnostjo 0,30. To pomeni, da je verjetnost, da zahteva repliko iz ene izmed ostalih skupin, enaka 0,70.
- **Scenarij 3:** Vozlišče zahteva eno izmed replik iz svoje skupine MWG z verjetnostjo 0,50, z enako verjetnostjo pa tudi repliko iz ene izmed ostalih skupin.

V vsakem izmed naštetih scenarijev simulacijo poženemo enkrat za vsako strategijo, kar skupaj znesse 12 izvedb simulacije ($3 \text{ scenariji} \times 4 \text{ strategije}$). V posamezni izvedbi vsa vozlišča uporabljajo enako strategijo — tisto, ki jo takrat preizkušamo.

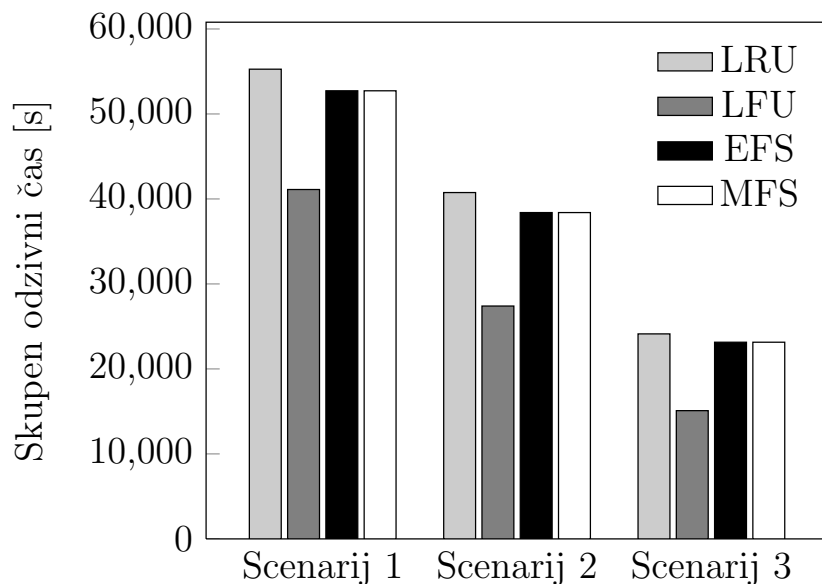
Nastavitve simulacije se med izvedbami ne spreminjajo. Uporabljene vrednosti parametrov prikazuje Tabela 2.4. Velikosti replik, časi med prihodi zahtevkov vozlišč in oddaljenosti med vozlišči imajo enakomerno diskretno porazdelitev. Zavzamejo lahko katerokoli celoštevilčno vrednost znotraj njihovega intervala možnih vrednosti.

2.3.2 Rezultati simulacij

Rezultati simulacij so prikazani na slikah 2.1 in 2.2. Po pričakovanjih sta bila odzivni čas in porabljena pasovna širina manjša v scenarijih 2 in 3, saj

Parameter	Vrednost
Število vozlišč	20
Število replik	1000
Velikost vsake replike	med 100 in 1000 Mbit
Število generiranih zahtevkov	100.000
Čas med prihodi zahtevkov vozlišč	med 0 in 99 s
Število skupin replik	10
Diskovni prostor na vozliščih (razen glavnega strežnika)	50.000 Mbit
Diskovni prostor na glavnem strežniku	dovolj velik, da lahko naenkrat hrani vse replike podatkovnega omrežja
Število replik v vsaki skupini	100
Pasovna širina omrežja	10 Mbit/s
Razdalja med vsakim parom neposredno povezanih vozlišč	med 1 in 1000 km
Hitrost širjenja signala po mrežnih povezavah	6×10^3 km/s
Frekvenčnospecifičen časovni interval (največja starost zahtevkov, do katere jih še štejemo kot zahtevke iz bližnje preteklosti)	10.000
C1	0,001
C2	0,001

Tabela 2.4: Parametri simulacije in njihove vrednosti. Vir: [1, 2].

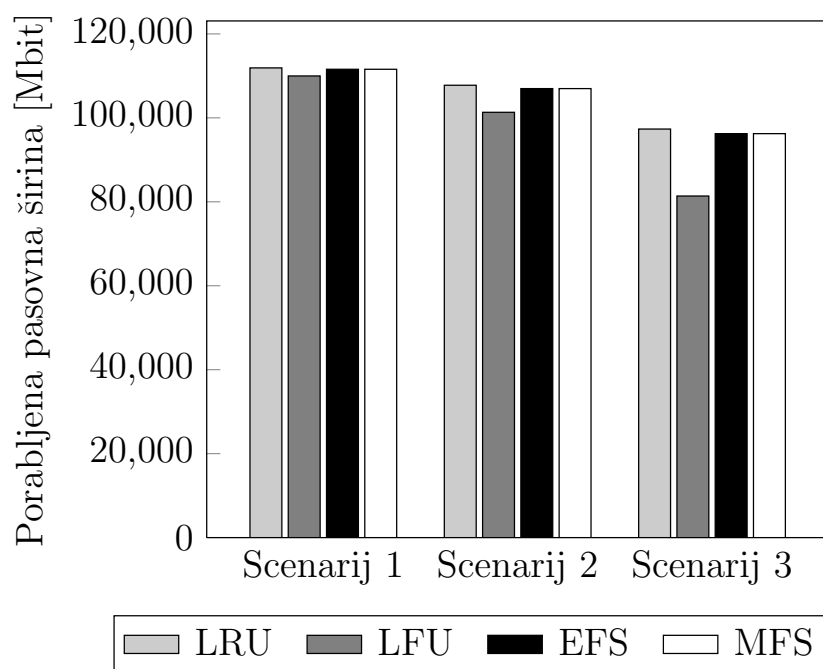

Slika 2.1: Skupen odzivni čas glede na uporabljeno strategijo.

tam vozlišča določene skupine replik bolj pogosto zahtevajo, zato so koristi od njihovega lokalnega hranjenja večje.

Presenetljivo je dejstvo, da sta strategiji EFS in MFS dosegli *identične* rezultate. Prva misel je seveda bila, da je šlo za napako v implementaciji, vendar pa se je z analizo, opisano v razdelkih 3.2.1 in 3.2.2, izkazalo, da je vzrok že v sami zasnovi omenjenih strategij.

Dobljeni rezultati tudi močno odstopajo od tistih, ki jih v člankih navajajo avtorji [1, 2]. Trend razlik med rezultati posameznih scenarijev je sicer podoben, vendar so izmerjene vrednosti občutno drugačne. Razvidno je tudi, da predlagani strategiji v nasprotju s trditvami avtorjev ne dosežeta praktično nobenega izboljšanja v primerjavi s strategijo LRU in celo zaostajata za strategijo LFU. Možne razlage za vse navedene razlike so opisane v razdelku 3.2.

Slika 2.2: Skupno porabljena pasovna širina glede na uporabljeno strategijo.

Poglavje 3

Kritična presoja člankov

3.1 Sum recikliranja

Članka sta si že na prvi pogled zelo podobna. Oba imata *identično* strukturo, naslovi razdelkov in podrazdelkov so, razen imena opisane strategije, popolnoma enaki. V obeh člankih je uporabljena ista slika sheme podatkovnega omrežja in tudi velik del besedila v člankih je skorajda popolnoma enak. Kot primer si poglejmo prvi odstavek drugega razdelka v članku [1]:

The network structure consists of a Server node and a number of Client nodes that interact with each other. The Server node is the node with the main storage which contains all the data in the Data Grid. On the other hand, Client nodes are the nodes that issue requests. Each Client node has a storage that is small compared with that of a Server node and thus cannot accommodate all the requested replicas. Therefore, some of the replica requests are served non-locally.

Primerjajmo ga s prvim odstavkom drugega razdelka v članku [2]:

The employed network structure consists of a Server node and a number of Client nodes that interact with each other as appears in Fig. 1. The Server node is the node with the main storage which

contains all the data that belongs to the Data Grid. On the other hand, Client nodes are the nodes that create the requests. Each of these nodes includes a storage that is relatively small if compared with the Server node's storage and cannot hold all the requested replicas. Thus, some of the requested replicas are brought from the other nodes.

Oba citirana odstavka vsebujeta skorajda enake stavčne strukture. Razlikujeta se zgolj v tem, da so nekatere besede in besedne zveze nadomeščene s sopomenkami oziroma z nekoliko drugačnimi besednimi zvezami, ki pa pomena stavkov ne spremenijo.

Citirana odstavka še zdaleč nista edini primer, pravzaprav je skorajda celotno besedilo obeh člankov sestavljeno iz takšnih parov medsebojno podobnih odstavkov. Domnevamo lahko, da so avtorji vnesli določene spremembe v besedilo novejšega izmed člankov zgolj zato, da bi se izognili morebitni samodejni zaznavi podvojenih člankov s strani temu namenjenih programov.

3.2 Neuje manje rezultatov

Rezultati, pridobljeni s simulacijo, se močno razlikujejo od tistih, predstavljenih v člankih. Po trditvah avtorjev se strategiji EFS in MFS obneseta veliko bolje od strategij LRU in LFU, vendar pa tega ni bilo možno ponoviti.

Splošni trendi med posameznimi scenariji se sicer ujemajo. Večja kot je verjetnost, da vozlišče zahteva eno izmed replik iz svoje skupine MWG, manjši je skupen odzivni čas in porabljena pasovna širina, kar velja za vse štiri preizkušene strategije. Slednje je nenazadnje tudi pričakovano, saj so v teh primerih posamezne skupine replik bolj pogosto zahtevane in to dejstvo lahko vozlišča s pridom izkoristijo pri odločanju, katere skupine replik je bolj smiselno shraniti (in obdržati) tudi lokalno.

Po drugi strani pa je iz rezultatov očitno, da strategiji EFS in MFS ne prineseta nobenega pravega izboljšanja glede na referenčni strategiji LRU in LFU. Ker so vse obravnavane strategije med seboj v zasnovi enake in

se med seboj razlikujejo zgolj v metrikah za ocenjevanje vrednosti replik in skupin replik, leži ključ do razumevanja dobljenih rezultatov simulacije ravno v podrobni analizi teh metrik.

3.2.1 Slabosti metrik v strategiji EFS

Vrednost replike

Vrednost replike v strategiji EFS se izračuna po formuli (2.1). Prvi člen predstavlja razmerje med številom zahtevkov za repliko in velikostjo replike. Ker je število zahtevkov za vsako novo repliko enako nič¹, je tudi vrednost tega člena nič.

Drugi člen predstavlja razmerje med številom zahtevkov za repliko v zadnjem časovnem intervalu FSTI in velikostjo tega intervala. Ker število zahtevkov v intervalu seveda ne more biti večje od števila vseh zahtevkov, slednje pa je enako nič, je tudi vrednost drugega člena formule (2.1) enaka nič.

Vrednost tretjega člena je odvisna od tega, koliko časa je minilo od zadnjega zahtevka za repliko. Manjši kot je ta čas, večja je vrednost člena. Ker pa vozlišče ne vodi statistik za tiste replike, katerih kopij nima shranjenih pri sebi, je ta čas enostavno najmanjši možen, torej nič (začetek simulacije). Iz tabele 2.4 je razvidno, da so replike v povprečju velike približno 550 megabitov. Ker je kapaciteta vsakega vozlišča 50.000 Mb, lahko eno vozlišče v povprečju shrani približno 90 replik, preden mu zmanjka razpoložljivega prostora.

V simulaciji se novi zahtevki v povprečju pojavljajo na približno vsakih 50 sekund (razvidno iz tabele 2.4), kar pomeni, da mora najprej preteči vsaj 4500 sekund (90×50 s), preden vozlišče zahteva repliko, ki je ne more več shraniti brez zamenjave skupine že shranjenih replik. V praksi je ta čas še veliko večji, saj je statistično gledano praktično nemogoče, da bi vseh prvih 90 zahtevkov poslalo eno in isto vozlišče v podatkovnem omrežju. Pričakovana vrednost tretjega člena formule (2.1) (in s tem tudi vrednost replike) je tako

¹Pojasnilo, zakaj vzamemo ravno vrednost nič, je v razdelku 3.3.1

veliko manjša od $\frac{1}{4.500}$.

Vrednost skupine replik

Vrednost skupine replik se izračuna po formuli (2.2). Tudi tu si poglejmo, kakšne vrednosti lahko zavzame vsak izmed njenih členov.

Prvi člen predstavlja povprečno vrednost razmerja med številom zahtevkov in velikostjo replike vseh replik v skupini. Vsaka replika v skupini je bila zahtevana najmanj enkrat (takrat, ko jo je vozlišče prvič zahtevalo in shranilo pri sebi), po drugi strani pa je njena največja velikost omejena na 1000 megabitov (tabela 2.4). To pomeni, da je vrednost prvega člena formule (2.2) najmanj 0,001.

Drugi člen predstavlja razmerje med skupnim številom zahtevkov za vse replike v skupini v zadnjem časovnem intervalu FSTI in velikostjo tega intervala. Skupno število zahtevkov v tem intervalu seveda ne more biti nikoli večje od skupnega števila vseh zahtevkov, po drugi strani pa velikost tega intervala, uporabljena v simulaciji, znaša 10.000 (tabela 2.4). Navedeno pomeni, da je drugi člen formule (2.2) od prvega manjši za cel velikostni red in ima na končno vrednost skupine replik zanemarljivo majhen vpliv.

Vrednost tretjega člena je odvisna od tega, koliko časa je v povprečju minilo od zadnjega zahtevka za vsako izmed replik v skupini. V simulaciji je v scenariju 3 verjetnost, da vozlišče zahteva repliko iz svoje skupine MWG, enaka 0,50. Ker je v vsaki skupini 100 replik, je za vsako izmed njih verjetnost, da jo vozlišče zahteva, enaka 0,005, kar je v povprečju enkrat na vsakih 200 zahtevkov.

Čas med dvema zahtevkoma je enakomerno porazdeljen na intervalu $[0, 99]$ sekund, torej v povprečju znaša slabih 50 sekund. To pomeni, da vozlišče določeno repliko iz skupine MWG v povprečju zahteva zgolj na približno vsakih 10.000 sekund (200×50 s). Ker se ta vrednost nahaja v imenovalcu tretjega člena formule (2.1), je njegova pričakovana vrednost okoli 10^{-4} (za manj pogosto zahtevane replike pa še manjša), kar je za red velikosti manjše od prvega člena iste formule.

Pri analizi obeh metrik v strategiji EFS sta pomembni predvsem naslednji ugotovitvi:

- Pri obeh metrikah je samo en člen formule tisti, ki dejansko določa končno vrednost. Druga dva člena sta v primerjavi z njim zanemarljivo majhna.
- Dominantni člen v formuli za izračun vrednosti replike je veliko manjši od dominantnega člena v formuli za izračun vrednosti skupine replik.

Prva ugotovitev kaže na to, da metriki nista najboljše izbrani oziroma da členi v njih morda niso ustrezno normirani. Druga ugotovitev pa razkriva še večjo pomanjkljivost — vrednost skupine replik v strategiji EFS je vedno večja od vrednosti nove replike!

Posledica je, da skupine obstoječih replik ne bodo nikoli zamenjane z novimi replikami, zaradi česar se celotna strategija izrodi v nekakšno različico statične replikacije. Pri tem je razporeditev replik v podatkovnem omrežju bolj ali manj naključna, odvisna je namreč zgolj od vrstnega reda pojavljanja zahtevkov za replike in ne sledi nobeni vnaprej določeni hevristici.

3.2.2 Slabosti metrik v strategiji MFS

Vrednost replike

Strategija MFS ocenjuje vrednosti replik po formuli (2.3). Formulo lahko zapišemo tudi nekoliko drugače, in sicer števec ulomka delimo z njegovim imenovalcem:

$$PNOR = NOR \times \left(1 - \frac{CNFSS}{RR.Size}\right) \quad (3.1)$$

Iz psevdokode 2 je razvidno, da je velikost zahtevane replike $RR.Size$ vedno večja od velikosti nezasedenega prostora na vozlišču $CNFSS$ — če to ne bi bilo res, bi vozlišče repliko enostavno shranilo in sploh ne bi šlo ocenjevati njene vrednosti. Ulomek v formuli (3.1) je zato manjši od ena, s tem pa vrednost izraza v oklepaju zavzame vrednosti na intervalu $(0,1]$. Ker

je število zahtevkov NOR za novo repliko kvečjemu enako ena (odvisno sicer od tega, kako interpretiramo članek), tudi največja možna vrednost replike po formuli (3.1) ni nikoli večja od te meje.

Vrednost skupine replik

Strategija MFS ocenjuje vrednosti skupin replik tako, da sešteje število zahtevkov za vse replike v skupini (formula (2.4)). Ker je bila vsaka replika v skupini zahtevana vsaj enkrat (najmanj takrat, ko jo je vozlišče zahtevalo in potem shranilo pri sebi), je vrednost skupine replik vedno večja ali enaka ena.

Na podlagi povedanega je očitno, da vrednost skupine replik ni nikoli manjša od vrednosti nove replike, s tem pa tudi pogoj za zamenjavo ni nikoli izpolnjen. Ko se na vozliščih zapolni ves razpoložljivi prostor, le-ta prenehajo shranjevati nove replike. Strategija MFS se po določenem času izrodi v različico statične replikacije na enak način, kot se izrodi tudi strategija EFS. Zdaj je tudi razumljivo, zakaj sta obe strategiji v simulaciji dosegli popolnoma enake rezultate.

3.3 Nejasnosti in druge napake v člankih

Med razvojem simulacije se je izkazalo, da imata oba članka poleg vprašljivo zastavljenih metrik tudi veliko drugih pomanjkljivosti. Ker določene stvari niso dovolj podrobno opisane, se je bilo na nekaterih mestih potrebno zanašati na določene predpostavke, ki pa so seveda lahko bile drugačne od predpostavk avtorjev člankov.

Dvomljiva je tudi sama zasnova simulacije, kar velja tako za izbrane vrednosti njenih parametrov kot tudi za izbiro topologije podatkovnega omrežja, ki ne odraža nujno strukture tovrstnih omrežij v praksi.

Vse omenjene in še nekatere druge pomanjkljivosti so opisane v naslednjih razdelkih.

3.3.1 Pomanjkljiv opis posameznih delov simulacije

Manjkajoče enote nekaterih parametrov

V tabeli, ki v člankih navaja vrednosti parametrov simulacije, ni podana niti enota za čas med prihodi zahtevkov vozlišč niti enota za dolžino časovnega intervala FTSL. Predpostavil sem, da gre v obeh primerih za sekunde, saj je pasovna širina omrežja podana v količini prenesenih podatkov *na sekundo* (enota *Mbit/s*).

Nepopoln opis uporabljene topologije omrežja

Avtorji v člankih ne pojasnijo dovolj podrobno, na kakšni topologiji podatkovnega omrežja so izvedli simulacijo. Navajajo zgolj to, da so uporabili polni graf, v katerem vsako vozlišče pozna svojo najkrajšo pot do glavnega strežnika in po tej poti tudi pošilja zahteve za replike, ki jih nima lokalno shranjenih.

Po drugi strani pa nič ne povedo o tem, kakšne so bile dejanske razdalje med vozlišči. Zaradi tega ni možno izračunati omenjenih najkrajših poti in posledično tudi ne določiti dejanske strukture omrežja. Ta seveda vpliva na rezultate simulacije, saj ni vseeno, ali je veliko vozlišč neposredno povezanih z glavnim strežnikom ali pa morajo replike zahtevati posredno preko drugih vozlišč v omrežju.

Dvoumen opis časa med prihodi zahtevkov in pasovne širine omrežja

Avtorji pri opisu parametrov simulacije navajajo, da znaša čas med prihodi zahtevkov vozlišč med 0 in 99 sekund, vendar pa ni jasno, ali se to nanaša na celotno omrežje ali na vsako posamezno vozlišče posebej. Pri implementaciji simulacije sem predpostavil, da gre za čas med prihodi zahtevkov na ravni celotnega omrežja.

Tudi pri navedeni pasovni širini omrežja sta možni dve interpretaciji. Ena je, da ima vsaka povezava med dvema vozliščema pasovno širino 10 *Mbit/s*, druga pa, da je to celotna pasovna širina, ki jo ima posamezno vozlišče na

voljo in se enakomerno deli med vsemi njegovimi povezavami s soležnimi vozlišči. Pri implementaciji simulacije sem predpostavil to drugo možnost.

Vrednosti statistik novih replik

Članka v razdelku 3 navajata, da vsako vozlišče vodi statistiko števila zahtevkov za vse replike, ki se nahajajo na njem. Po drugi strani nikjer ne omenjata, ali in kako vozlišča vodijo statistike za replike, ki jih prejmejo in jih še nimajo lokalno shranjenih. Pri ocenjevanju vrednosti nove replike se pojavi vprašanje, katero vrednost uporabiti za število zahtevkov zanjo. Možne so vsaj tri interpretacije:

- Število zahtevkov je enako nič, saj vozlišče o novi repliki nima nobenih statistik.
- Število zahtevkov je enako ena, saj je bila nova replika zagotovo vsaj enkrat zahtevana s strani vozlišča (sicer je vozlišče niti ne bi prejelo).
- Število zahtevkov je lahko večje od ena, če je vozlišče zahtevalo novo repliko, med čakanjem nanjo pa jo je zaradi zahtevkov sosednjih vozlišč še nekajkrat ponovno zahtevalo.

Iz psevdokode 1 (vrstica 22) in psevdokode 2 (vrstica 21) lahko sicer razberemo, da vozlišče ob brisanju skupine replik izbriše tudi vse pripadajoče statistike izbranih replik, po drugi strani pa ni nikjer razvidno, da bi vozlišče že ob zahtevku za novo repliko osvežilo tudi statistike zanjo. Statistike verjetno ustvari takrat, ko repliko dejansko lokalno shrani (funkcija *Copy RR*). Na podlagi opisa strategij v psevdokodi sem zato predpostavil, da je število zahtevkov za nove replike enako nič.

3.3.2 Pomanjkljivosti v opisu strategij (psevdokoda)

Deljenje z nič

V strategiji EFS se vrednost replike izračuna po formuli (2.1). Vrednost imenovalca tretjega člena je razlika med trenutnim časom in časom zadnjega

zahtevka za repliko. V robnem primeru se lahko zgodi, da sta oba časa enaka — na primer takrat, ko vozlišče istočasno prejme zahtevek za repliko, obenem pa to isto repliko tudi prejme kot odziv na enega izmed prejšnjih zahtevkov. V tem primeru je vrednost imenovalca enaka nič, rezultat operacije pa je nedefiniran.

Med izvajanjem simulacije je dejansko prišlo do omenjenega robnega primera, zato sem moral izračun vrednosti replike v strategiji EFS prilagoditi tako, da je v tem primeru ocenjena vrednost replike kar ∞ (neskončno).

Manjkajoči ukaz “break”

V člankih je pri opisu strategij navedeno, da če vozlišče zahtevane replike nima lokalno shranjene, jo zahteva od svojega starša, slednji pa še naprej od svojega starša, če je to potrebno, vse dokler na neki točki zahtevana replika ni najdena v hierarhiji vozlišč. Iskanje se takrat ustavi in replika se po hierarhiji navzdol pošlje nazaj vozlišču, ki jo je zahtevalo.

Če pozorno pogledamo psevdokodi 1 in 2, vidimo, da to ni tako in da se iskanje replike nadaljuje navzgor po hierarhiji tudi takrat, ko je replika že najdena (zunanja zanka *for*). Očitno je, da na koncu pogojnega stavka, ki se izvede, če vozlišče ima kopijo replike, manjka ukaz *break*, ki zaključi izvajanje najbolj notranje zanke, v kateri se nahaja. Tega ne moremo označiti drugače kot za površnost avtorjev.

Opis strategije na ne-porazdeljen način

Podatkovno omrežje je po definiciji množica med seboj povezanih računalnikov (vozlišč), ki uporabljajo dogovorjeno strategijo širjenja in zamenjave replik. Vsako vozlišče je avtonomno in zgolj izvaja svoj program, drugih vozlišč v mreži pa ne nadzoruje — z njimi zgolj komunicira ob izmenjevanju replik. Kljub temu pa psevdokodi 1 in 2 opisujeta strategiji zamenjave na način, da ju ni možno neposredno prevesti v program, ki bi se izvajal na posameznem vozlišču.

Iskanje zahtevane replike po hierarhiji navzgor je opisano kot zanka, ki

obišče vsa vozlišča na najkrajši poti od trenutnega vozlišča do glavnega strežnika. Enako velja za pošiljanje replike nazaj do vozlišča, ki jo je prvotno zahtevalo. Tudi tu zanka obišče vsa vozlišča na poti, pri čemer se vsako obiskano vozlišče odloči, ali bo obdržalo kopijo replike ali ne.

Opisane strategije na tak način seveda ne moremo implementirati. Vozlišča na ravnanje drugih vozlišč nimajo neposrednega vpliva in zato na njih ne moremo izvajati programske zanke, ki bi določala, kaj se naj v posameznem koraku zgodi na nekem drugem vozlišču. Vozlišča namreč vse odločitve sprejemajo samostojno.

Pri implementaciji simulacije sem psevdokodo iz člankov moral prilagoditi tako, da se je opisana strategija lahko izvajala na porazdeljen način. Namesto programske zanke so si vozlišča med seboj pošiljala zahteve (in odgovore nanje) na način, da so kot celota sledila opisani strategiji.

3.3.3 Vprašljiva zasnova simulacije

Poleg vseh do sedaj naštetih pomanjkljivosti se je potrebno vprašati tudi, kakšno uporabno vrednost ima simulacija, kot je zastavljena v člankih. Simulacija namreč ne sme biti sama sebi namen, temveč želimo z njo čim bolj modelirati procese iz realnega sveta in nato ugotovitve, ki izhajajo iz nje, uporabiti za morebitne izboljšave teh procesov.

Menim, da so avtorji pri zasnovi simulacije sprejeli nekaj odločitev, ki povzročajo dvom o uporabnosti predstavljenega modela v praksi. Poudaril bom nekaj najbolj očitnih.

Izbira topologije podatkovnega omrežja

Vozlišča na začetku sicer tvorijo polni graf, vendar pa se nad njim izračuna drevo najkrajših poti od glavnega strežnika, ki je v korenu, do vseh ostalih vozlišč. Vozlišča si nato v simulaciji pošiljajo zahteve in replike samo po teh izračunanih najkrajših poteh.

Slabost takšne drevesne strukture je očitna — če eno izmed vozlišč preneha delovati, postanejo odrezana od omrežja tudi vsa vozlišča, ki so v hierar-

hiji pod njim. Takšna topologija ne omogoča doseganja enega izmed osnovnih ciljev podatkovnega omrežja, to je visoke razpoložljivosti in odpornosti na okvare posameznih računalnikov v mreži

Še ena pomanjkljivost hierarhične strukture je njena občutljivost na ozka grla. Če je v nekem trenutku eno izmed vozlišč močno obremenjeno, to vpliva na vsa ostala vozlišča niže v hierarhiji, saj ne morejo doseči glavnega strežnika drugače, kot preko tega (pre)obremenjenega vozlišča, kar podaljša odzivne čase na zahteve za replike.

Zaradi omenjenih slabosti drevesne strukture, ki je bila uporabljena v simulaciji, v praksi ne srečamo pogosto.

Statičen usmerjevalni algoritem

V simulaciji omrežja uporablja statičen usmerjevalni algoritem. Vozlišča replike vedno zahtevajo le od svojih staršev, pri čemer ne upoštevajo trenutne obremenjenosti posameznih povezav in vozlišč. Zgodi se lahko, da najkrajša pot do strežnika ni nujno tudi najhitrejša in bi bilo repliko morda bolje zahtevati od kakšnega drugega, manj obremenjenega vozlišča.

Zaradi statičnega usmerjanja omrežja tudi ni odporno na morebitne izpade posameznih vozlišč, saj podrejena vozlišča ne znajo preusmeriti prometa mimo nedelujočega starša in tako ostanejo odrezana od glavnega strežnika. Povsem jasno je, da se zato tak usmerjevalni algoritem v praksi ne uporablja.

Večkratno zahtevanje iste replike

V primeru, ko vozlišče že čaka na prejem določene replike in med tem prejme nove zahteve za isto repliko, je seveda smiselno počakati, da replika prispe do vozlišča in nato odgovoriti na ustrezne zahteve.

Iz opisa strategij v člankih je razvidno, da vozlišča v simulaciji ravna drugače. Ob prejemu zahtevka za repliko zgolj preverijo, ali jo imajo v tistem trenutku lokalno shranjeno. Če je nimajo, pošljejo nov zahtevek zanj, pri čemer ne upoštevajo, da morda že čakajo na njen prejem. Posledično se lahko zgodi, da se ista replika po omrežju pošlje večkrat, ko bi bilo potrebno.

Nespremenljivo obnašanje vozlišč

Vozlišča v omrežju statistično gledano ravnajo enako skozi celotno trajanje simulacije. Vsako vozlišče ima sicer določeno skupino replik, ki jih lahko zahteva bolj pogosto od ostalih, vendar se ta skupina skozi čas ne spreminja. Simulacija zato težko izmeri, kako se posamezne strategije prilagajajo na morebitne spremembe v obnašanju omrežja, kar naj bi sicer bil eden izmed njenih ciljev. Želimo namreč preveriti, ali se testirane dinamične strategije dejansko obnesejo bolje od navadne statične replikacije.

Poglavje 4

Sklepne ugotovitve

V uvodu diplomskega dela je najprej predstavljen pojem podatkovnega omrežja. Ker je prostor na posameznih vozliščih omejen, na njih ne moremo hraniti vseh replik hkrati. Vsako vozlišče posebej se mora zato odločiti, katere replike so zanj najbolj pomembne, in lokalno obdržati kopije zgolj teh replik. Končni cilj je, da je sta povprečni odzivni čas omrežja in porabljena pasovna širina čim manjša.

Razporeditev replik po vozliščih je lahko vnaprej določena (statična), ali pa se dinamično oblikuje glede na število in vrsto zahtevkov, ki jih omrežje prejema. Dinamična replikacija je v splošnem boljša od statične, saj se z njo lahko omrežje sproti prilagaja morebitnim spremembam v strukturi zahtevkov, ki jih prejema.

Ena izmed najbolj znanih strategij dinamične replikacije je strategija Fast Spread, pri kateri zahtevano repliko shranimo na vseh vozliščih na poti od vozlišča, kjer je bila zahtevana replika najdena, do vozlišča, ki je repliko zahtevalo. Če določeno vozlišče nima dovolj prostora, da bi novo repliko shranilo, mora ob tem najprej izbrisati eno ali več izmed obstoječih replik.

V okviru diplomskega dela sem preučil dva znanstvena članka, v katerih avtorji predlagajo izboljšave strategije Fast Spread, ki naj bi prinesle občutne izboljšave v smislu povprečnega odzivnega časa omrežja in porabljene pasovne širine za prenose replik med vozlišči. Na podlagi opisov predlaganih

strategij in predstavljene psevdokode sem napisal simulacijo podatkovnega omrežja, s pomočjo katere sem predlagani strategiji neposredno primerjal s strategijo LRU (zamenjaj replike, ki najdlje niso bile uporabljene) in strategijo LFU (zamenjaj replike, ki so bile najmanjkrat uporabljane).

Izkazalo se je, da so dobljeni rezultati močno odstopali od tistih v člankih. Na podlagi podrobne analize se je izkazalo, da imata oba članka celo vrsto pomanjkljivosti, poleg tega pa sta si med seboj tako zelo podobna, da obstaja tudi resen sum recikliranja člankov.

Glavni očitki se nanašajo na nejasnosti in dvoumnosti v opisih strategij ter na pomanjkanje vseh potrebnih podatkov o izvedeni simulaciji (npr. topologija uporabljenega omrežja), kar je onemogočilo medsebojno primerjavo različnih replikacijskih strategij pod enakimi pogoji, pod katerimi so jih primerjali avtorji člankov.

Tudi analiza predlaganih metrik za ocenjevanje vrednosti replik in skupin replik je pokazala na nekaj njihovih resnih slabosti, saj se zaradi njih obe strategiji izrodita v statično razporeditev replik v omrežju. Dvome vzbuja tudi sama zasnova simulacije, saj v njej uporabljeno podatkovno omrežje ne deluje na tak način, kot bi to pričakovali od podatkovnega omrežja v praksi.

Na podlagi vsega napisanega tako ne morem zaključiti drugače, kot da obravnavana članka nimata nobene prave uporabne vrednosti in da je raven strokovnosti v njiju podpovprečna — še posebno v luči verjetnega recikliranja.

Priloge

Priloga A

Podatki o izvedeni simulaciji

	GS	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
GS	0	277	365	625	758	238	402	575	410	177	496	809	266	888	626	338	734	228	265	987
1	277	0	625	724	251	865	677	32	873	921	890	638	413	325	951	443	956	780	255	805
2	365	625	0	276	195	75	641	750	170	892	997	594	455	596	936	956	746	152	621	969
3	625	724	276	0	269	471	540	167	142	798	142	916	733	452	370	318	770	411	247	119
4	758	251	195	269	0	736	212	736	698	313	70	109	234	407	330	505	951	103	979	192
5	238	865	75	471	736	0	47	57	829	612	24	911	771	222	700	36	507	721	542	835
6	402	677	641	540	212	47	0	742	988	909	628	453	351	679	858	282	121	628	710	177
7	575	32	750	167	736	57	742	0	98	228	410	239	507	461	387	769	173	997	238	242
8	410	873	170	142	698	829	988	98	0	840	291	474	561	594	399	217	463	733	265	339
9	177	921	892	798	313	612	909	228	840	0	509	608	114	932	219	81	48	16	817	6
10	496	890	997	142	70	24	628	410	291	509	0	879	492	328	911	393	869	595	295	941
11	809	638	594	916	109	911	453	239	474	608	879	0	201	410	164	902	845	777	662	156
12	266	413	455	733	234	771	351	507	561	114	492	201	0	813	936	32	16	397	149	898
13	888	325	596	452	407	222	679	461	594	932	328	410	813	0	681	556	59	579	389	261
14	626	951	936	370	330	700	858	387	399	219	911	164	936	681	0	134	82	474	668	861
15	338	443	956	318	505	36	282	769	217	81	393	902	32	556	134	0	311	928	15	37
16	734	956	746	770	951	507	121	173	463	48	869	845	16	59	82	311	0	550	63	538
17	228	780	152	411	103	721	628	997	733	16	595	777	397	579	474	928	550	0	861	133
18	265	255	621	247	979	542	710	238	265	817	295	662	149	389	668	15	63	861	0	44
19	987	805	969	119	192	835	177	242	339	6	941	156	898	261	861	37	538	133	44	0

Tabela A.1: Medsebojne razdalje med glavnim strežnikom in vozlišči v kilometrih.

Replike	Velikosti [Mbit]
1–50	237, 682, 967, 921, 882, 164, 361, 220, 607, 879, 560, 583, 767, 488, 907, 314, 196, 599, 129, 955, 499, 543, 722, 880, 885, 102, 812, 556, 372, 838, 921, 334, 705, 204, 425, 131, 122, 126, 765, 654, 109, 490, 802, 321, 532, 843, 129, 640, 327, 882
51–100	548, 607, 666, 338, 453, 336, 793, 324, 879, 570, 396, 122, 526, 957, 669, 757, 202, 290, 744, 841, 980, 403, 223, 860, 440, 838, 828, 612, 532, 619, 949, 786, 294, 410, 390, 701, 611, 966, 617, 502, 703, 973, 135, 591, 348, 861, 916, 513, 524, 780
101–150	277, 475, 661, 819, 894, 790, 855, 483, 188, 549, 779, 620, 210, 897, 267, 633, 960, 502, 479, 601, 850, 130, 580, 144, 415, 820, 968, 729, 707, 692, 503, 762, 274, 272, 614, 332, 112, 889, 304, 652, 980, 661, 337, 514, 626, 452, 967, 691, 461, 570
151–200	375, 775, 661, 723, 846, 105, 492, 902, 977, 940, 858, 624, 928, 232, 631, 896, 674, 310, 536, 157, 592, 990, 473, 683, 667, 304, 616, 523, 596, 932, 465, 524, 454, 101, 651, 653, 738, 905, 727, 439, 569, 714, 128, 923, 335, 750, 281, 663, 698, 285
201–250	981, 193, 917, 664, 916, 971, 936, 361, 133, 961, 789, 172, 185, 988, 117, 563, 114, 872, 873, 387, 355, 375, 212, 916, 739, 289, 452, 397, 171, 271, 263, 361, 640, 272, 772, 379, 763, 828, 401, 565, 819, 429, 608, 585, 216, 124, 419, 495, 451, 531
251–300	915, 292, 364, 211, 359, 847, 622, 314, 720, 542, 936, 121, 330, 118, 506, 249, 136, 836, 264, 556, 821, 618, 794, 536, 657, 952, 325, 745, 916, 811, 628, 561, 328, 636, 764, 131, 504, 791, 689, 922, 428, 775, 746, 536, 160, 855, 405, 228, 317, 996
301–350	148, 413, 172, 979, 178, 417, 405, 861, 262, 526, 678, 358, 233, 108, 674, 999, 970, 138, 704, 939, 322, 683, 571, 275, 947, 988, 990, 898, 820, 737, 621, 138, 487, 305, 455, 201, 310, 687, 790, 543, 705, 298, 604, 206, 781, 499, 403, 616, 611, 117
351–400	433, 726, 992, 511, 388, 118, 260, 305, 978, 435, 930, 676, 901, 238, 447, 539, 318, 372, 790, 198, 957, 488, 660, 452, 957, 803, 647, 596, 886, 645, 340, 166, 842, 141, 186, 236, 273, 270, 651, 318, 374, 877, 440, 714, 618, 961, 361, 476, 446, 448
401–450	216, 398, 340, 988, 718, 898, 832, 600, 238, 693, 664, 888, 206, 428, 140, 516, 174, 489, 986, 907, 250, 948, 228, 449, 217, 729, 701, 900, 487, 178, 684, 663, 329, 679, 183, 373, 473, 402, 677, 647, 217, 568, 383, 210, 905, 146, 947, 402, 112, 728
451–500	786, 114, 193, 523, 217, 945, 908, 140, 292, 345, 904, 700, 531, 265, 218, 561, 271, 797, 347, 262, 861, 965, 205, 545, 487, 925, 655, 937, 401, 663, 359, 828, 588, 422, 202, 312, 767, 425, 140, 127, 110, 905, 402, 843, 710, 427, 560, 500, 420, 508
501–550	164, 165, 424, 715, 566, 214, 356, 320, 903, 732, 896, 655, 988, 804, 580, 777, 464, 365, 287, 654, 312, 414, 303, 352, 469, 183, 939, 387, 191, 871, 558, 192, 767, 688, 758, 447, 332, 499, 414, 142, 435, 291, 424, 911, 967, 692, 410, 351, 442, 203
551–600	657, 726, 692, 926, 710, 194, 350, 325, 120, 927, 349, 511, 174, 374, 664, 988, 172, 846, 176, 122, 750, 110, 397, 868, 911, 467, 605, 580, 983, 979, 257, 203, 613, 896, 914, 435, 178, 621, 781, 277, 283, 894, 253, 244, 941, 986, 427, 412, 209, 826
601–650	626, 954, 716, 400, 229, 311, 245, 658, 839, 132, 898, 423, 940, 738, 923, 788, 666, 960, 864, 806, 310, 282, 406, 543, 650, 261, 149, 831, 982, 783, 353, 358, 896, 165, 798, 557, 927, 540, 662, 356, 654, 549, 971, 650, 564, 111, 505, 956, 446, 275
651–700	364, 597, 124, 912, 761, 526, 684, 119, 163, 808, 463, 693, 241, 707, 228, 241, 365, 948, 383, 507, 677, 510, 276, 727, 191, 339, 597, 107, 281, 641, 424, 612, 764, 548, 802, 754, 848, 331, 344, 420, 606, 803, 590, 330, 829, 522, 445, 673, 725, 845
701–750	769, 381, 761, 324, 149, 173, 881, 623, 760, 998, 477, 263, 623, 884, 911, 308, 419, 405, 809, 406, 969, 665, 480, 269, 818, 818, 854, 575, 708, 187, 976, 226, 720, 626, 684, 486, 280, 259, 356, 536, 322, 683, 836, 875, 901, 153, 606, 797, 503, 834
751–800	752, 456, 493, 627, 965, 268, 657, 847, 141, 636, 192, 927, 361, 743, 203, 373, 854, 185, 242, 894, 731, 962, 775, 803, 817, 183, 555, 971, 346, 971, 491, 921, 543, 506, 268, 433, 548, 229, 737, 599, 317, 222, 541, 715, 646, 518, 220, 776, 402, 384
801–850	354, 487, 867, 672, 104, 294, 641, 549, 692, 121, 131, 742, 720, 348, 955, 366, 311, 277, 391, 251, 655, 305, 379, 418, 699, 875, 356, 952, 799, 557, 910, 981, 928, 975, 272, 658, 465, 602, 530, 976, 224, 887, 313, 684, 1000, 492, 309, 390, 930, 210
851–900	926, 124, 220, 682, 865, 113, 658, 403, 790, 879, 841, 764, 239, 176, 612, 482, 686, 924, 418, 547, 615, 793, 465, 876, 641, 431, 100, 226, 552, 835, 560, 458, 412, 652, 508, 447, 901, 848, 799, 685, 604, 215, 763, 486, 491, 308, 670, 103, 384, 750
901–950	712, 839, 856, 949, 845, 623, 303, 572, 715, 954, 629, 518, 862, 829, 412, 819, 274, 560, 734, 784, 643, 302, 468, 638, 103, 794, 498, 693, 536, 514, 444, 981, 736, 698, 851, 816, 866, 169, 604, 863, 353, 755, 764, 397, 744, 121, 516, 838, 744, 259
951–1000	748, 897, 506, 901, 376, 966, 282, 885, 175, 934, 894, 719, 110, 457, 370, 917, 825, 521, 994, 801, 657, 410, 255, 573, 952, 365, 596, 273, 578, 622, 146, 377, 622, 200, 862, 704, 532, 171, 463, 168, 772, 553, 120, 268, 619, 827, 265, 807, 195, 511

Tabela A.2: Velikosti replik v megabitih.

Skupina	Replike v skupini
1	1, 11, 21, 31, 41, 51, 61, 71, 81, 91, 101, 111, 121, 131, 141, 151, 161, 171, 181, 191, 201, 211, 221, 231, 241, 251, 261, 271, 281, 291, 301, 311, 321, 331, 341, 351, 361, 371, 381, 391, 401, 411, 421, 431, 441, 451, 461, 471, 481, 491, 501, 511, 521, 531, 541, 551, 561, 571, 581, 591, 601, 611, 621, 631, 641, 651, 661, 671, 681, 691, 701, 711, 721, 731, 741, 751, 761, 771, 781, 791, 801, 811, 821, 831, 841, 851, 861, 871, 881, 891, 901, 911, 921, 931, 941, 951, 961, 971, 981, 991
2	2, 12, 22, 32, 42, 52, 62, 72, 82, 92, 102, 112, 122, 132, 142, 152, 162, 172, 182, 192, 202, 212, 222, 232, 242, 252, 262, 272, 282, 292, 302, 312, 322, 332, 342, 352, 362, 372, 382, 392, 402, 412, 422, 432, 442, 452, 462, 472, 482, 492, 502, 512, 522, 532, 542, 552, 562, 572, 582, 592, 602, 612, 622, 632, 642, 652, 662, 672, 682, 692, 702, 712, 722, 732, 742, 752, 762, 772, 782, 792, 802, 812, 822, 832, 842, 852, 862, 872, 882, 892, 902, 912, 922, 932, 942, 952, 962, 972, 982, 992
3	3, 13, 23, 33, 43, 53, 63, 73, 83, 93, 103, 113, 123, 133, 143, 153, 163, 173, 183, 193, 203, 213, 223, 233, 243, 253, 263, 273, 283, 293, 303, 313, 323, 333, 343, 353, 363, 373, 383, 393, 403, 413, 423, 433, 443, 453, 463, 473, 483, 493, 503, 513, 523, 533, 543, 553, 563, 573, 583, 593, 603, 613, 623, 633, 643, 653, 663, 673, 683, 693, 703, 713, 723, 733, 743, 753, 763, 773, 783, 793, 803, 813, 823, 833, 843, 853, 863, 873, 883, 893, 903, 913, 923, 933, 943, 953, 963, 973, 983, 993
4	4, 14, 24, 34, 44, 54, 64, 74, 84, 94, 104, 114, 124, 134, 144, 154, 164, 174, 184, 194, 204, 214, 224, 234, 244, 254, 264, 274, 284, 294, 304, 314, 324, 334, 344, 354, 364, 374, 384, 394, 404, 414, 424, 434, 444, 454, 464, 474, 484, 494, 504, 514, 524, 534, 544, 554, 564, 574, 584, 594, 604, 614, 624, 634, 644, 654, 664, 674, 684, 694, 704, 714, 724, 734, 744, 754, 764, 774, 784, 794, 804, 814, 824, 834, 844, 854, 864, 874, 884, 894, 904, 914, 924, 934, 944, 954, 964, 974, 984, 994
5	5, 15, 25, 35, 45, 55, 65, 75, 85, 95, 105, 115, 125, 135, 145, 155, 165, 175, 185, 195, 205, 215, 225, 235, 245, 255, 265, 275, 285, 295, 305, 315, 325, 335, 345, 355, 365, 375, 385, 395, 405, 415, 425, 435, 445, 455, 465, 475, 485, 495, 505, 515, 525, 535, 545, 555, 565, 575, 585, 595, 605, 615, 625, 635, 645, 655, 665, 675, 685, 695, 705, 715, 725, 735, 745, 755, 765, 775, 785, 795, 805, 815, 825, 835, 845, 855, 865, 875, 885, 895, 905, 915, 925, 935, 945, 955, 965, 975, 985, 995
6	6, 16, 26, 36, 46, 56, 66, 76, 86, 96, 106, 116, 126, 136, 146, 156, 166, 176, 186, 196, 206, 216, 226, 236, 246, 256, 266, 276, 286, 296, 306, 316, 326, 336, 346, 356, 366, 376, 386, 396, 406, 416, 426, 436, 446, 456, 466, 476, 486, 496, 506, 516, 526, 536, 546, 556, 566, 576, 586, 596, 606, 616, 626, 636, 646, 656, 666, 676, 686, 696, 706, 716, 726, 736, 746, 756, 766, 776, 786, 796, 806, 816, 826, 836, 846, 856, 866, 876, 886, 896, 906, 916, 926, 936, 946, 956, 966, 976, 986, 996
7	7, 17, 27, 37, 47, 57, 67, 77, 87, 97, 107, 117, 127, 137, 147, 157, 167, 177, 187, 197, 207, 217, 227, 237, 247, 257, 267, 277, 287, 297, 307, 317, 327, 337, 347, 357, 367, 377, 387, 397, 407, 417, 427, 437, 447, 457, 467, 477, 487, 497, 507, 517, 527, 537, 547, 557, 567, 577, 587, 597, 607, 617, 627, 637, 647, 657, 667, 677, 687, 697, 707, 717, 727, 737, 747, 757, 767, 777, 787, 797, 807, 817, 827, 837, 847, 857, 867, 877, 887, 897, 907, 917, 927, 937, 947, 957, 967, 977, 987, 997
8	8, 18, 28, 38, 48, 58, 68, 78, 88, 98, 108, 118, 128, 138, 148, 158, 168, 178, 188, 198, 208, 218, 228, 238, 248, 258, 268, 278, 288, 298, 308, 318, 328, 338, 348, 358, 368, 378, 388, 398, 408, 418, 428, 438, 448, 458, 468, 478, 488, 498, 508, 518, 528, 538, 548, 558, 568, 578, 588, 598, 608, 618, 628, 638, 648, 658, 668, 678, 688, 698, 708, 718, 728, 738, 748, 758, 768, 778, 788, 798, 808, 818, 828, 838, 848, 858, 868, 878, 888, 898, 908, 918, 928, 938, 948, 958, 968, 978, 988, 998
9	9, 19, 29, 39, 49, 59, 69, 79, 89, 99, 109, 119, 129, 139, 149, 159, 169, 179, 189, 199, 209, 219, 229, 239, 249, 259, 269, 279, 289, 299, 309, 319, 329, 339, 349, 359, 369, 379, 389, 399, 409, 419, 429, 439, 449, 459, 469, 479, 489, 499, 509, 519, 529, 539, 549, 559, 569, 579, 589, 599, 609, 619, 629, 639, 649, 659, 669, 679, 689, 699, 709, 719, 729, 739, 749, 759, 769, 779, 789, 799, 809, 819, 829, 839, 849, 859, 869, 879, 889, 899, 909, 919, 929, 939, 949, 959, 969, 979, 989, 999
10	10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220, 230, 240, 250, 260, 270, 280, 290, 300, 310, 320, 330, 340, 350, 360, 370, 380, 390, 400, 410, 420, 430, 440, 450, 460, 470, 480, 490, 500, 510, 520, 530, 540, 550, 560, 570, 580, 590, 600, 610, 620, 630, 640, 650, 660, 670, 680, 690, 700, 710, 720, 730, 740, 750, 760, 770, 780, 790, 800, 810, 820, 830, 840, 850, 860, 870, 880, 890, 900, 910, 920, 930, 940, 950, 960, 970, 980, 990, 1000

Tabela A.3: Delitev replik v skupine MWG.

Vozlišče	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Skupina MWG	10	5	4	9	4	4	6	5	2	2
Vozlišče	11	12	13	14	15	16	17	18	19	GS
Skupina MWG	9	6	8	9	9	1	3	5	9	-

Tabela A.4: Skupina MWG vsakega izmed vozlišč (razen glavnega strežnika).

Priloga B

Tabela z rezultati simulacije

Scenarij 1 ($P(\text{MWG}) = 0.1$)		
Strategija	Skupen odzivni čas [s]	Porabljena pasovna širina [Mbit]
LRU	55.268,55	111.905,38
LFU	41.110,83	109.987,49
EFS	52.726,21	111.580,25
MFS	52.726,21	111.580,25
Scenarij 2 ($P(\text{MWG}) = 0.3$)		
Strategija	Skupen odzivni čas [s]	Porabljena pasovna širina [Mbit]
LRU	40.752,71	107.773,46
LFU	27.399,93	101.329,39
EFS	38.396,94	106.975,95
MFS	38.396,94	106.975,95
Scenarij 3 ($P(\text{MWG}) = 0.5$)		
Strategija	Skupen odzivni čas [s]	Porabljena pasovna širina [Mbit]
LRU	24.122,26	97.338,32
LFU	15.091,31	81.382,90
EFS	23.142,42	96.241,67
MFS	23.142,42	96.241,67

Tabela B.1: Rezultati simulacije.

Literatura

- [1] M. Bsoul, A. Al-Khasawneh, E. E. Abdallah, Y. Kilani, “Enhanced Fast Spread Replication Strategy for Data Grid,” *Journal of Network and Computer Applications*, št. 34, zv. 2, str. 575–580, mar. 2011.
- [2] M. Bsoul, A. Al-Khasawneh, Y. Kilani, I. Obeidat, “A Threshold-based Dynamic Data Replication Strategy,” *The Journal of Supercomputing*, št. 60, zv. 3, str. 301–310, jun. 2012.
- [3] D. G. Cameron, A. P. Millar, C. Nicholson, R. Carvajal-Schiaffino, K. Stockinger, F. Zini, “Analysis of scheduling and replica optimisation strategies for data grids using OptorSim,” *Journal of Grid Computing*, št. 2, zv. 1, str. 57–69, mar. 2004.
- [4] U. Čibej, B. Slivnik, B. Robič, “The Complexity of Static Data Replication in Data Grids,” *Parallel Computing*, št. 31, zv. 8+9, str. 900–912, avg. 2005.
- [5] A. Horri, R. Sepahvand, G. Dastghaibfard, “A Hierarchical Scheduling and Replication Strategy,” *International Journal of Computer Science and Network Security*, št. 8, zv. 8, str. 30–35, avg. 2008.
- [6] P. Lamut (2014), repozitorij z izvorno kodo simulacije. Dostopno na: <https://github.com/plamut/datagrid>
- [7] K. Ranganathan, I. Foster, *GRID '01: Identifying Dynamic Replication Strategies for a High-Performance Data Grid*, London: Springer-Verlag, 2001, str. 75–86.